

Csengélei Kronika

★ INFORMÁCIÓS LAP ★

VII. évfolyam 9. szám

1998. május 1.

Látogatóban Laczkó plébánosnál

*Laczkó Ferenc*cel készült interjúnk a 169. oldalon kezdődik!
(fotó: Molnár Mihály)

Nagy Bandó csengelei évei

A népszerű humorista, Nagy Bandó András az 1970-es évek elejétől több évig falunkban dolgozott építésvezetőként. A művész az itt eltelt éveit nem tagadta meg, a Tina című lapnak adott interjújában is megemlékezett erről. Egykori munkatársát, Földi Jánost kérdeztem az akkori dolgokról. A válaszok után zárójelben Nagy Bandó ezekhez fűzött megjegyzései olvashatók.

Mikor és hogyan ismerkedtél meg Nagy Bandó Andrással?

- 1970-ben. A tsz-ben alakult egy építőbrigád. András odakerült építésvezetőnek, mert építésztechnikus végzettsége volt. [1969 októberétől már ott dolgoztam, azt hiszem...]

Használta már a Bandó nevet akkor is?

- Nem. Akkoriban Bandinak hívtuk, Bandó csak később lett. [Én már akkor is "Bandó"-ként voltam ismert, de ott, Csengelén, a térszben nem a Bandó dolgozott, hanem Nagy András, és nem terjeszthettem, hogy engem mindenki Bandóként ismer. Elfogadtam, hogy nekik András vagy Bandi vagyok.]

Hol lakott és mivel járt dolgozni?

- Újszegeden volt lakásuk, onnan jött szinte naponta Csengelére. [Akkoriban még az Úttörő - most újra Kálvária - téren volt az otthonunk, ami mindössze egy fél szoba volt anyósoméék lakásában. Csak 1974-ben kaptunk lakást Újszegeden, s költöztünk oda.] Arra már nem emlékszem, mivel. Gondolom vonattal vagy busszal, mert tudomásom szerint nem volt autója. Itt a faluban többször láttam biciklivel közlekedni, de azzal biztosan nem járhatott ide olyan messziről. Motorozni meg nálunk, a tsz-ben tanult. Emlékszem arra, hogy a tsz udvarán nekiment vele az irodaépületnek. [Busszal jártam Kistelekig, s ott - a suszter udvarában őrzött - biciklimre szálltam, és indultam Csengelére. Motorozni csak próbáltam, fálnak ugyan nem mentem, de - mivel elfelejtettem sebességet váltani a bekanyarodás előtt - valóban kis híján nekihajtottam a bejárati kapufának. Ha fálnak is mentem, s Földinek van igaza, akkor rosszul emlékszem.]

Hogyan illeszkedett be közétek?

- Elég könnyen ment neki, mert jó modorú és közvetlen volt. Másrészt pedig kedvelte a tanyavilágot. Értett a falusiak nyelvén, jól el tudott beszélgetni mindenkivel.

Viccelődött-e munka közben?

- Voltak néha bemondásai, de nem nagyon tréfálkozott. Elég komolyan viselkedett a brigádtagokkal szemben.

Mivel lehetett felbosszantani?

- Ezt konkrétan nem tudom megmondani. Csak annyira emlékszem, hogy dolgozott velünk egy Faragó János nevű, 16 év körüli kamasz, aki elég sűrűn megpróbálta valamivel felcukkolni. Ilyenkor Bandi csendesen megjegyezte: "Faragó, ne ironizáljon!".

Volt-e haragosa?

- Kimondottan haragos viszonyban nem állt senkivel sem, de G. Gyurkával egyszer összetűzésbe keveredett. Gyurka okoskodott, Bandi meg nem engedett. Még birokra is keltek, megvívta egymással. *[G. Gyurka nehezen viselte, hogy van egy főnök, aki ráadásul érti is a melót, csinálja is, s úgy rémlik ilyesmin tűztünk össze. Szó szerint igaz, amit Fődi Jancsi állít.]*

Volt akkor szakálla?

- Igen. János fiam (aki az idő tájt volt 1 éves) meg is tépázta a szakállát és a bajuszát, amikor Bandi felvette dajkálni.

Milyen kapcsolat alakult ki köztetek?

- Jól kijöttünk egymással munka közben. Néha eljött hozzánk is beszélgetni. Komolyabb barátság nem szövődött köztünk, mert nem sokáig dolgoztunk együtt. Egyszer jártam náluk, miután elkerült tőlünk, hogy aláírassam vele a házunk kivitelezői nyilatkozatát.

Mi volt az, amiért kedveltétek, tiszteltétek?

- A közvetlenségéért. Nem éreztette velünk, hogy ő a főnök, a magasabb rangú. Iskolázottságát, műveltségét nem fitogtatta, nem nézett le senkit, barátságos volt.

Milyen hobbijáról tudsz?

- A padláson heverő rokkákat, edényeket gyűjtötte. Amit más kidobni valónak tartott, ő nagyra értékelte. Kis alapterületű volt a lakásuk, de azt mindenféle régiséggel rendezte be. Láttam ott koponyákat is, amiket fogalmam sincs, honnan szerzett.

Mi volt a kedvenc étele?

- A rakott palacsinta. A felesége is nagyon szerette, aki akkor volt várandós. Bandi mindig vitt neki haza, ha azt kaptuk ebédre. *[A feleségem valóban akkoriban volt várandós, s végül 1970. december 7-én szülte meg Natáliát, aki azóta Evetteként, Bombanőként vált ismertté a tévében és a színpadon, később pedig a Csinibabában és Zimmer Feriben filmvásznon is.]*

Mit tudtál művészi tevékenységéről?

- Abban az időben a szegedi Minerva Színpadon játszott - legalábbis ő így mondta - a feleségével együtt. Képeket mutatott arról, hogy mikben szerepeltek. A Délmagyarországnak rajzolt karikatúrákat Bandi aláírással. Nem mindegyiket fogadták el, de ami megjelent, azt megmutatta. *[A feleségem nem játszott a Minerva Színpadon, csak én, erre rosszul emlékszik a Jancsi, de nincs túl nagy jelentősége.]*

Sejtetted, hogy ilyen népszerű lesz?

- Akkor még nem lehetett kinézni belőle.

Szeretnél vele újra találkozni?

- Az bizony jó lenne. Amikor itt vendégszerepelt, a sok munka miatt nem tudtam elmenni megnézni a műsorát. Úgy hallottam, hiányolt is engem. Annak idején megígérte, hogy meglátogat bennünket, de ez még nem jött össze. Remélem, valamikor azért bír majd egy kis időt szakítani és magánemberként is eljön. Kíváncsi vagyok, megismerne-e.

Kontesz Józsefné

(A Csengelei Krónika következő számában egy Nagy Bandó Andrással készült interjút fogunk közölni!)

Alakul a Falunapok programja

Az április 16-i önkormányzati ülés végén a IV. Csengelei Falunapok programjának összeállítása volt napirenden. A rendezvény idén is három napos lesz, pünkösdhöz kapcsolódva.

A tervek szerint május 30-án (szombaton) 14 órakor lesz az ünnepélyes megnyitó a Faluházban. Ekkor nyílik meg a Hammidó Művészeti Iskola és Fejes Sándor tanár kiállítása. 15 órától a művé-

szeti iskolások műsora következik, majd az Asszonykórus lép fel.

Május 31-én (vasárnap) reggel kezdődik a játékos vetélkedő. 9 órakor a mazsorettek vonulnak fel a faluban fúvós zenekar kíséretében. A szokásos lovaskocsis felvonulás 16 órakor indul a Faluháztól. A bál 19 órakor kezdődik a Faluházban, melyen perui népzene-szerek adnak műsort.

Május 31-én (hétfőn) délelőtt szabadtéri misével zárul a IV. Falunapok programja.

A majd másfél hónapra való tekintettel a műsor még változhat, csak május hónapban kerül véglegesítésre.

M. M.

Csengelei Egészségügyi Napok

Április 7-8-9-én a Csengelei Önkormányzat szervezésében Egészségügyi Napok rendezésére került sor a Faluházban. A tüdőszűrés időpontjával megegyező időpontban ingyenes vércukor vizsgálatot, vérnyomásmérést, valamint nőgyógyászati onkológiai szűrést vehetett igénybe a lakosság.

A nagy érdeklődést mutatta, hogy 169 fő nyújtotta karját vércukor- és vérnyomásmérésre, az onkológus nőgyógyász 59 nő többirányú onkológiai vizsgálatát végezte el. Mindhárom vizsgálat olyan betegség szűrését célozta meg, amely alattomosan, látványos tünetek nélkül rombolja a szervezetet, a haláloki statisztikákban az élenjáró okok között szerepel, korai felismeréssel viszont jól gyógyítható.

Az Egészségügyi Napok szolgáltatásain megjelenők létszáma igazolja a lakosság igényét, s azt a szakmai állásfoglalást, mely szerint "Az egészségi állapot javításának elsődleges eszköze az egészség megőrzése és a betegség megelőzése".

A lakosság és a magam nevében köszönöm a Önkormányzat vezetőinek, a Képviselő-testületnek ezt a lehetőséget, a támogató-szervező munkát, amelyet az Egészségügyi Napok megrendezésével az egészségmegőrzés érdekében tett.

Henczné Gút Júlianna

Visszatekintő

Ezt írták Csengeléről 60 éve:

A csengelei legényháború főszereplői a vádlottak padján

Hat fiatal legény masírozott be Szeged-pályaudvarról a törvényszékre, ahol kis elintéznivalója volt velük az igazságszolgáltatásnak. A hat legény közül egy sincsen még 20 éves. Éppen hogy kinőttek a gyermekcipőből. Fiatal, pelyhes állú legénykéek mind, akiknek az az egy hibájuk van csak, hogy sűrű, nehéz vér folyik az ereikben.

Mint a tárgyaláson is elhangzott, ez év március 7-én Csengelén a Tóth-vendéglőben a legénység nagy bálát rendezett. Ott volt a bálban Csengele színe-virága. A trombitások szakadatlanul fújták a talpalávalót. Éjfél körül, amikor közeledett a záróra, a fiatalság ki erre, ki arra, elindult hazafelé. Elindult haza Kun Szabó János is egy Bozóki nevű barátjával, aki a sötétben észrevette, hogy egy nagyobb csoport halad el mellettük. Azt is észrevette, hogy a csoport tagjai között olyanok is vannak, akik fenik rájuk a fogukat. A bor már nagyon dolgozott a legényekben, így történt meg, hogy Bozóki átkiáltott a legényekhez:

- Gyertök ide hírös embörök!

Több sem kellett. Olyan verekedés kezdődött, hogy az a csoda, hogy életben maradtak valamennyien. A nehéz görbebotok, a szőlőkarók valósággal >>vihart<< kavartak a levegőben. A csataternek egyetlen súlyos sebesültje volt: Kun Szabó János, akit úgy összeverték, hogy hetekig nyomta az ágyat.

A verekedés főszereplői Bozóki István, Balázs János, Török Mátyás, Kővágó János, Kasza József és egy fiataikorú volt. Valamennyien beismerték, hogy a legényháborúban ott voltak, de azt tagadták, hogy Kun Szabóhoz egy ujjal is hozzányúltak. Molnár egyesbíró bizonyításkiegészítést rendelt el. Utána a tárgyalást elnapolta.

(Megjelent a Tanyai Újság 1938. május 22-i számában)

Ezt írták Csengeléről 35 éve:

Szépülő élet a szegénység helyén

Csengele múltját, gondolom, felesleges bemutatni. A tájnak csípős iróniával a >>jószándékú homok<< nevet adományozta a kiolthatatlan néphumor. Mert olyan ez a homok, mint például a csökönyös ló. Ez megy. Tavasszal megindul s a késői Luca napig meg sem áll. Ez volt itt mindig a mozdulatlanságba dermedt szegénység okozója.

És most - bármennyire közhelynek tűnik - ezen a tájon is szépen formálódik az emberek szocialista életmódja, s nem is lassan. Az új községi tanácselnök, Rácz Tibor, meg Pigniczki József, a helyettese, fél napig sorolják a már megtörtént, vagy éppen folyamatban levő változásokat. Egyik nagy szenzációjuk most ez:

A sok porta is kevés

Februárban 146 új háztelket mértek ki a felvégen, mert a régiék már elfogytak. Azt gondolták: pár évre ellátták a falut eladó portákkal. Most két hónappal később már látják: tévedtek. Eddig százegynéhánynak megvan a gazdája. Bontják a tanyákat, költöznek befelé a pusztai családok.

- Mit jelent ez? - kérdezem nem kis meglepetéssel. - Ha jól értetem, tavaly még 12 építési engedélyt kértek a faluban, most meg hamarosan százakkal számolhatunk?

Ez azt is jelenti a többi között - felelték -, hogy a csengelei parasztok életében most már saját meggyőződésük szerint is véglegessé váltak a termelészövetkezetek. Az épülő modern nagyüzemekhez próbálják alakítani életüket. Nem funkcionál többé a tanyai élet farkastörvénye, a földhözkööttség. A jelenleg még tanyákon élő 1100 család mindegyike észrevette már, hogy akik korábban telepedtek be a faluba, azok valahogyan urak lettek hozzájuk képest. Filmet, televíziót láthatnak naponta, esti iskolába járhatnak. Járnak is ez idő szerint 94-en. Huszonöten pedig mezőgazdasági szakmunkásoknak készülnek. Áruház, vendéglő, orvos, posta, telefon, ezek mind olyan dolgok, melyeket nélkülöz a tanyai életmód.

Ingyen válhatnak falusi lakosokká

Azonban - próbálok akadékoskodni - az még édeskevés, hogy szászámra épülnek majd a falusi lakások. Rengeteg új probléma jelentkezik ezekkel. Az új utcák, járdák kövezése, víz, villany! Honnan teremtik elő a százazreket a közművesítésre? A tanácselnök készségesen válaszol.

- A községfejlesztési adók mellett az új szabály értelmében az eladott portákért kapott pénz is itt marad az utolsó krajcárig. Ezekből lesz a közművesítés.

Voltaképp tehát ingyen válhat falusi lakossá a tanyai ember? Mert amit a negyedholdas telekért fizet, azért a pénzért vízvezeték, villanyt, közvilágítást, járdát kap a tanácstól.

A nagy tanyai beáramlás még csak most kezdődik, de tervezik már többek között az új óvodát is. Ötven férőhelyesnek, napközi otthonosnak akarják és ez egymillió forintot kóston. A két új emeletes ház falán - melyeket kis túlzással és nagy büszkeséggel egészségügyi kombinátnak neveztek el a csengeleiek - még alig száradt meg a vakolat. Csinos gyógyszertár, korszerű orvosi rendelő, szolgálati lakások, garázsok, raktár, minden van bennük, ami csak kell egy ilyen kis egészségügyi >>kombinátnak<<. Azt gondolták a falusiak, ha ezek elkészülnek, pénz hiányában évekre leáll a községfejlesztés. Ezúttal tévedtek: 40 ezer forint költséggel tatarozzák a művelődési házat, 80 ezer forintból készülnek az újabb járdák. A Petőfi utcán pedig aszfaltos portalanítás készül 180 ezer forintért. Eddig a faluszéli gyepes, gazos térségnek csak neve volt piac. Most viszont hamarosan megsznak a betonlábú elárúsító asztalok s kibetonozzák a homokot.

Ötszáz család állandó könyvolvasó

A tanyaiak is tudják már hol található a faluban a községi népkönyvtár. 500 család beiratkozott, s állandó könyvolvasó. A jelenlegi 1700 kötetből 8-900 könyv állandóan közkézen forog. Az olvasóterembe - amit a pártszervezet engedett át a falunak - várják az új bútorokat. Jó fél éve késnek már. Viszont a könyvtárban tízezer forintért szerelik az önkiválasztó polcokat. Hogy mindenki megtalál-

hassa legkedveltebb olvasmányát.

Szólnom kellene még a társadalmi munkában épülő új TŰZÉP-telepről is, a leendő új cukrászdáról. Helyette azonban azt mondom még el: azért a tanya sem elhanyagolt. Évente mind nagyobb összegeket fordítanak a tanyai iskolák javítására, a magasabb színvonalú közoktatás biztosítására. Most van kialakulóban a tanyák áruellátásának egy új formája: a házi bolt rendszer. Ennek az a lényege, hogy egy-egy tanyában árulerakatot létesít a földművesszövetkezet. Sóért, sörért, cukorért, paprikáért, általában háztartási cikkekért a 8-10 kilométerre eső tanyákról sem kell majd a faluba menni. Ez nagyon jó. Mindegyik tsz-ben elkelne egy ilyen - beszélnek az emberek. Kár, hogy még csak az Egyetértés Tsz területén működik egy házi bolt. A földművesszövetkezet azonban már ígéri, hogy legalább két-három házi boltot létesít még a csengelei tanyákon.

*

Ezúttal a termelőszövetkezetek sok milliós létesítményei kimaradtak a felsorolásból. Azonban mégis e sokféle változás nagyszerűen mutatja, miként alakul, formálódik, szépül egy ilyen hajdani szegény vidéken is a parasztemberek élete.

Csepi József

(Megjelent a Dél-Magyarország 1963. május 10-i számában)

Önkormányzati ülés

A soron következő ülését 1998. április 16-án tartotta a képviselő-testület.

A Polgármester úr beszámolt az utolsó ülés óta eltelt időszak aktuális feladatairól:

- Folytatódott a pályázatok elkészítése a Kistérségi Társuláson belül, így az Önkormányzat 12.681.000 Ft értékben pályázott meg támogatásokat. Ennek eredményességéről azonban biztosat csak az elbírálás után lehet mondani.

- Rövid és közép távú fejlesztési koncepció szerint tervdokumentációk készülnek a Faluház tetőszerkezetének felújítására, valamint az Óvoda konyhájának bővítésére. A tervek elkészítése és a költségvetés számszerűsítése után dönt a testület a munkálatok elvégzéséről.

- Újabb kisgyűlést tartottak Csorba János tanyáján, ahol tájékoztatták a környező lakosságot az önkormányzat munkájáról, és aktuális kérdéseket tárgyaltak meg.

- A Felszabadulás utca tavaszi parkosítása egyelőre befejeződött. Az ősszel folytatódik az oszlopos tuják telepítése azon ingatlanok előtt, ahol még gyümölcsfák vannak. Ezzel egységes és kulturált utcakép alakul ki.

- Az önkormányzat támogatásával a tüdőszűrés alkalmából nőgyógyászati rákszűrést, valamint vérnyomásmérést és cukorszint vizsgálatot is végeztek a jelentkezők részére a Faluházban.

Második napirendi pontként beszámolólt hallgatott meg a testület a Polgármesteri Hivatalnál és az Általános Iskolánál végzett belső ellenőrzésről és annak tapasztalatairól. A képviselő-testület megállapította, hogy jelentős hiányosságokat az ellenőrzés nem tárt fel egyik helyen sem. A hiányosságok adminisztratív jellegűek, ezek pedig az állandó törvényi és jogszabályi változásokból adódnak. A feltárt hiányosságok megszüntetésére a képviselő-testület - felelősök megnevezésével - intézkedési tervet fogadott el.

Harmadik napirendi pontként előterjesztések következtek:

- A képviselő-testület csatlakozott a térségi szilárd hulladék lerakó és hasznosító létesítésére létrehozott társuláshoz. A lakosság létszámának megfelelően a tervezés költségeihez hozzájárulást fizetünk. A társulás koordinációs feladatait a kiskunfélegyházi polgármester látja el. A szemétkerakó Felgyő térségében fog megépülni.

- Az önkormányzat az 1998. május 10-i, illetve 24-i országgyűlési képviselő választásokra jóváhagyta, hogy a korábbiaknak megfelelően kettő szavazókör működjön a községben. Az I. számú az Általános Iskolában, a II. számú a Faluházban. Ezután megválasztásra került a szavazatszámoló bizottság.

- Folyamatosan panaszok érkeztek az önkormányzathoz és a Polgármesteri Hivatalhoz a földüggyek lassú és bonyolult ügyintézése miatt. Ezért a Polgármester úr levélben kereste meg a Körzeti Földhivatalt,

kérve a tulajdonviszonyok mielőbbi bejegyzését. A Földhivatal vezetője válaszában közölte, a földügycik intézését három kategóriába sorolták és Csengele a harmadikba tartozik. Ezért gyors és jelentős változás ez ügyben nem várható és soronkívüliséget nem tud biztosítani a község földügycikének intézésére.

- A hagyományoknak megfelelően az idei pünkösdkor is megrendezésre kerülnek a Falunapok. A rendezvényt három naposra tervezi az önkormányzat. A rendezéssel kapcsolatos egyeztetések megkezdődtek, a részletes programokról későbbi időpontban tájékoztatjuk a lakosságot.

*Kuklis András
képviselő*

1998. évi országgyűlési képviselő választás

1. szavazókör: Ált. Iskola (Csengele, Felszabadulás u. 24.) ☎286 132

Szavazatszámlláló bizottság

- választott tagjai: Forgó Jenő (Csengele, Május 1. u. 35.), Heim Gézáné (Csengele, Kossuth L. u. 15.), Kiss Ferenc (Csengele, Tanya 205.), Kordásné Géczi Klára (Csengele, Arany J. u. 1.), Toldi Ferencné (Csengele, Arany J. u. 10.)

- párt megbízott: Virágh Sándor (Csengele, Petőfi u. 10., FKgP), Túri István (Csengele, Tisza u. 15., MIÉP).

Jegyzőkönyvvezető: Tóth Józsefné.

2. szavazókör: Faluház (Csengele, Felszabadulás u. 25.) ☎286 239

Szavazatszámlláló bizottság

- választott tagok: Novák Imréné (Csengele, Móra F.u. 11.), Túri Anikó (Csengele, Csatorna u. 30.), Tóth István (Csengele, Felszabadulás u. 13/B.), Törköly Mihályné (Csengele, Bem u. 5.), Virágh Sándor (Csengele, Május 19.)

- Párt megbízott: Vörös Rudolf (Csengele, Tanya 588., FKgP), Földi János (Csengele, Csatorna u. 11., MIÉP).

Jegyzőkönyvvezető: Kovácsné Laczkó Magdolna.

Franczia Jenőné mb. jegyző,
a Helyi Választási Iroda vezetője

Tíz játékkal a pályán

1998. április 19. Szeged-Dorozsma - Csengele 4:1 (1:1)

Vezette: Tóth S. 300 néző.

Csengele: Bencsik, Szabó, Ambrus, Ádám, Pipicz, Haraszti, Pataki, Heim, Túri, Kun-Szabó, Góra.

Tartalékos csapatunk Kun-Szabó sérülése után 70 percen át 10 emberrel is jól játszott. Kicsi szerencsével pontot is szerezhettünk volna. A 82. percben még 1:1-re állt a találkozó, ekkor a szél által is támogatott bombagóllal szereztek vezetést a hazaiak. Ezután összeroppantunk.

Csengelei gólszerző: Heim.

1998. április 26. Csengele - Csanytelek 1:0 (1:0)

Vezette: Tóth Attila. 100 néző.

Csengele: Bencsik, Szabó, Ambrus, Ádám, Pataki, Pipicz (Sisák 55.), dr. Bitó, Túri, Tóth A. (Muhel Zs. 60.), Heim (Haraszti (80.)), Góra (Vincze F. 65.).

Csengelei gólszerző: Túri.

Sovány, de biztos győzelem. Góra a 6. percben 11-est hibázott.

Kun-Szabó Tibor

Hazai pályán

Mielőtt tollat fogtam, hogy néhány sorban bemutatkozzam a csengelei polgároknak, megnéztem az 1994. évi választásokról készült statisztikát, amiből azt olvastam ki, hogy a jelenlegi kormányzó pártok 37,36 %-ot, az ellenzéki erők 50,57 %-ot szereztek akkor a faluban. **Hazai pályára érkeztem!** Tudtam, itt megértik, nem vízlépcső kell nekünk családonként 250 ezer forintért, hanem megfelelő szintű agrártámogatás, ami a termelőhöz jut el, nem a spekulánsokhoz.

Egy cipőben járunk: Csongrádon problémát okoz a szőlő értékesítése. Csengelén sem a termelés okoz gondot, hanem az értékesítés. Ha a jelenlegi kormány marad hatalmon, a vidék sorsa megpecsételődik. Külföldiek kezére juthat a termőföld, eladják talpünk alól a hazát és mi földönfutó bennszülöttek leszünk a gyarmaton. Mit ajánlhat, mit akarhat egy képviselőjelölt?

Önökkel együtt nyugalomban, biztonságban, anyagiakban és szellemiekben egyaránt gyarapodva élni a mát és a holnapot. Jogot a kis településen élőknek is az egészséges élethez, gyermekeik gond nélküli taníttatásához. Ne csak Budapestet és néhány nagyvárost, hanem a vidéket is fejlesszék.

Be van borulva felettünk az ég. Hiába. Lassan oda jutunk, hogy "még az eső is másfelé esik". Ez a május - bízom benne - mégis a miénk lesz.

Murányi László
országgyűlési képviselőjelölt

(választási hirdetés)

● *Látogatóban Laczkó plébánosnál*

Ha nálunk lett volna pap, már állna a csengelei templom

Falunk szülöttét, Laczkó Ferencet 1966-ban szentelték fel pappá. Domaszéken az 1980-as években az ő vezetésével épült fel a templom. Szolgálati helyén kerestük fel (Kontesz Józsefné, Frányó Károlyné és Molnár Mihály), ahol csengelei emlékeiről, hivatásáról és templomépitési tapasztalatairól kérdeztük.

Milyen indítékok alapján lett pap?

- Ezt sokan megkérdezték tőlem, hogy miért lettem pap. Fiatal pap koromban sem tudtam, még most, 32 év után sem tudnám pontosan megmondani. Sokféle hivatás van, de a papnak biztos, hogy hívása is van. Sok minden más is lehettem volna, többek között

rendőr, vagy futballista. Sokszor mondták már nekem, hogy rendőrnek kellett volna mennem. Eredetileg az Agrártudományi Egyetemre indultam én, Gödöllőre. De csak egy fedőnév volt akkor, mert ha akkor megtudták volna, hogy pap akarok lenni, nem érettségizhettem volna. Akkor a parasztyerekeket segítették, hogy feljebb jussanak az agrár területen, így felvételi nélkül felvettek Gödöllőre. Amikor be kellett volna oda vonulnom, akkor derült csak ki, hogy a Hittudományi Főiskolára mentem Szegedre. Ez 1960. szeptemberében volt. Hárman voltunk Csengeléről, akik akkor középiskolába jártunk: Dékány Lajos, Túri Feri és én. Ők nem tudom milyen indítékkal, de én azért mentem oda, mert pap akartam lenni. Még az általános iskola negyedik osztályába jártam, amikor eldöntöttem ezt. Voltak problémák, voltak ingadozások, de végig vonult a papszentelésig, hogy az akartam lenni. A családból nem volt indíttatásom, sőt tanyán nevelkedtem, a Kelőpataki iskola környékén. Ott a lakosság - mint általában a tanyaiak - a papot nagyon tisztelték, okos embernek, jó embernek tartották. De azt, hogy egy férfiből hogyan lesz pap, azt nem tudtam.

Gyermekkorában ugye Sztankai volt a plébános?

- Legelsőbb, amikor a papi hivatásomat megmondtam, akkor Kovács Zoltán volt. Ő Pestre került, eltiltották a papi tevékenységtől, és egy játékgyárban dolgozott. Én úgy tudom, hogy még él. Őt váltotta aztán a Sztankai. Szeged-Alsóvárosról elég fiatalon került oda.

Nem a csengelei plébánosok példáján lett pap?

- Érdekes, de nem. Egy jó pap mindenképpen indíttatás egy erre hajló fiúnak, vagy akár egy lánynak is az apáca hivatásra - van a gyakorlatomban -, de nekem nem. Én az első szentmisémen határoztam el. Az iskolában volt akkor a mise. Láttam a papot, ahogy prédikált. Ez nekem nagyon tetszett. Azt prédikálta, hogy "Meglátjátok, az ember fiát eljönni az ég felhőin, ítélve eleveneken és holtakon". Egy bizonyos idő eltelte után bementem hozzá, és mondtam neki, hogy szeretnék pap lenni. Csak ezután ismertem meg Kovács Zoltánt közelebről.

Kovács visszaemlékezéseiben leírja, hogy sokat harcolt az állami szervekkel. Mint gyermekek, Önök ezt érezték akkor?

- Nem éreztük. Csak azt tudtuk róla, hogy valami oknál fogva nem működhetett, mint pap, mielőtt Csengelére jött. Most már tudom,

hogy szerzetes volt, és a szerzeteseket nehezen engedték a világi papok közé. Az ötvenes évek elején került oda, őneki addig civilként kellett dolgozni. A szegedi püspök intézte el, hogy átvehesse, mint világi papot, és kihelyezte Csengelére. Azt, hogy ő mit harcolt, mit nem, azt mi gyerek fejjel nem is tudtuk, nem nagyon éreztük, nem is mondta. Miután elment Csengeléről, aztán tudtuk meg, hogy jó pap volt, ezért ismét megvonták tőle a működési engedélyt. Biztos ilyen okkal, hogy lázított, rendszerellenes volt. Volt még egy másik pap, Horváth Sándornak nevezték. Ő meg kántorként működött Csengelén. Azt is elküldték. Mind a ketten szerzetesek voltak. Utánuk jött a Sztankai. Ő is szerzetes volt, de őt, mint világi papot küldték oda ki. Úgy látszik, hogy őt jobban megtűrték, vagy nem volt olyan kemény. Kovács elég szókimondó volt.

Kovács részéről nem hiányzott a diplomáciai érzék?

- Hogy a diplomácia alatt mit ért, nem tudom. A Bibliában benne van: "Legyen szavatok: igen, igen, nem, nem!" Tehát vannak bizonyos dolgok, amire akkor sem, ma sem mondhatjuk, ha igen, hogy nem. Ez fordítva is igaz.

Sztankai hosszú éveken át volt Csengelén. Őneki már nem voltak összetűzései?

- Nagyon sok, komoly összetűzése volt. Például áthívták a tanácsházára és ott fegyelmezték, hogy mit szabad, mit nem szabad, kihez szabad menni, kihez nem, hány gyerek mehet a hittanra, hány nem. Szegedről kijött hozzá és azt mondta neki az állami megbízott - mi szerintünk a bajszos püspök -, hogy "Van jogom, hogy maga nem működik tovább, mint pap". Sztankai azt felelte neki, joga az nincs, de hatalma van.

Az egyik volt osztálytársa azt mondta, hogy az iskolában a történelmet nagyon szerette. Ezen kívül volt-e más kedvenc tantárgya?

- A futball, a testnevelés.

Jó tanuló volt?

- Nem. Átlagosan négyes voltam.

Akkor még nem a fordított számú osztályzatok voltak?

- Nem, nem. Illetve az első osztályban még kaptam hetest. Általában négyes voltam az általános iskolában, a középiskolában közepes.

Buktam helyesírásból az első évben, pótvizsgáztam. Végül közepesre érettségiztem. A főiskolán négyes voltam, az egyik évben kitűnő. Ez a kitűnő osztályzat direkt elhatározás volt, versenyeztünk, hogy egy szemeszterben kitűnők leszünk. Kiugró tehetségem nem volt.

(folytatás a következő számban)

Darts bajnokság

Csengelének továbbra sincs szerencséje

A Csengele-Béketelep közötti nyíldobó verseny április 25-én a falunkban folytatódott. Csengelét Csókási Tibor, Földi Zoltán, Kopasz József és Vígh Attila képviselte, míg Béketelep (Szeged) színeiben Balogh József, Fogas Zoltán, Papp László és Szepesi István játszott.

A dárdások most is mester 501-ben (501 Masters out) versenyeztek egymással, párosával. Minden páros minden párossal játszott, így összesen 36 játékra került sor. Az első fordulóban Béketelep szerezte meg a vezetést., A második meccsben Csengele kiegyenlített, a továbbiakban 26 mérkőzésig vezetett. 12:8-as állásnál került sor az egyik csengelei versenyző által szponzorált vacsorára. Úgy látszik, a helyieknek teli hassal nem megy a játék, mert ezután már csak ritkán sikerült fordulókat nyerniük.

Csengelén is megisméltődött a szegedi eset: 18:18 állással ért véget a normál játékidő. A sorsolás alapján a helyieket Vígh Attila és Csókási Tibor, míg Béketelepet Papp László és Balogh József képviselte. A három fordulás rájátszásból az elsőt a falunkbeliek nyerték meg, míg a másodikat a vendégek. A mindent eldöntő utolsó fordulóban Béketelep jócskán elhúzott, nem is bírta Csengele utolérni. Így a jól hajrázó szegediek nyerték a harmadik fordulót is.

Csengele vereségéhez az is hozzájárult, hogy a csapat "ásza", Vígh Attila most igen gyengén játszott. Ha a döntőbe nem őt húzták volna ki, talán miénk lett volna a győzelem.

A béketelepi csapat is gyengébb formáját hozta a megelőző fordulókhöz képest. Mindenesetre Fogas Zoltán most is dobott egy körben három tripla huszast. Csengelének ez nem sikerült.

M. M.

A IV. Csengelei Falunapokhoz kapcsolódóan
1998. május 31-én (vasárnap) 19 órától
birkapörkölt vacsorás

Pünkösdi bált

rendezünk a Faluházban.

Fellép a gyönyörű zenéjéről
ismert perui zenekar,
a **Soncko Llaqta.**

Zene: Csáki István zenekara.

**Tombola most is lesz, a megszokott
értékes nyereményekkel!**

Jegyek elővételben vásárol-
hatók a Korona sörözőben
(Május 1. u. 52. szám)
1400 Ft-os egységárban.

Hirdetések

Rapita-2 típusú permetező eladó. Érdeklődni lehet Megyesi Ferencnél a Csengele, Tanya 822. szám alatt.

Szabó Béla (Csengele, Tanya 701.) rádiótelefonjának kapcsolási száma megváltozott. Az új szám: 06-20/477 142.

Csengelén 3 szobás tanya melléképületekkel, fóliákkal, 3 nortonkúttal, bekerített nagy udvarral, sok akác- és eperfával, szőlővel, gyümölcsfákkal eladó. Érdeklődni lehet: Vigh Istvánnál a Csengele, Május 1. u. 8. szám alatt vagy a 286 030 telefonszámon.

50 filmmel bővítettem a kölcsönzőm választékát, ahol mindenki megtalálja az ízlésének megfelelő filmet. Újra akciót szervezünk: "Kettőt fizet - hármát vihet" jeligével kölcsönözhet mindenki, aki videózni szeret.

Nagy Tamásné

Mercedes tehergépkocsival mindenfajta teherszállítást (15 tonnáig), Ford Transit mikrobusszal személyszállítást vállalok. Érdeklődni lehet: Csókási Ferenc Csengele, Felszabadulás u. 26. ☎286 102

Árpa, kukorica, búza, zab, rozs vetőmag, köles kis és nagy tételben, továbbá tápok és örlemények kaphatók a csengelei vasútállomásnál lévő Kisbetérő terményboltjában (Kistelek, Tanya 312.). Nyitva 6-tól 18 óráig. Hétfő szünnap.

Fotó szaküzlet Kisteleken, a posta mellett!

- Igazolványkép 3 perc alatt!
- Gyermeksorozat, ballagás, esküvő-lakodalom, egyéb rendezvények felvétele.
- Fényképezőgépek, filmek, elemek, albumok, képkeretek nagy választékban kaphatók!
- Fényképezőgép javítás, szaktanácsadás.
- Filmkidolgozás 1 nap alatt!

Nacsa Jánosné fényképész

Kistelek, Kossuth u. 16.

rádió☎06-60/488 324 ☎(este) 329 659

Közvetlen a falu mellett tanya eladó! Érdeklődni lehet ifj. Novák Jenőnél a Csengele, Tanya 147. szám alatt.

Mindennemű szemes termés tisztítását vállalom. Ezen kívül szivattyúk javítását és felújítását, valamint terményszállító csigák készítését rövid határidőre vállalom. Varga Mihály Kistelek, Tanya 345. szám ☎259 990 rádió📞 06-20/364 061.

Táp-takarmány kereskedésemet PB-gáz, tüzelőanyag és építőanyag (betongerenda, cserép, tégl, kőpor, cement, mész, faanyag, sóder stb.) árusítással bővíttem. Előrendelés esetén néhány napos határidővel házhoz szállítom a megrendelt anyagot. Gyors kiszolgálás, kedvező árak!

A nyitvatartási rend: keddtől péntekig 7-től 16 óráig, szombaton 7-től 12 óráig.

*Baranyi József kereskedő Csengele, Arany J. u. 1.
☎286 241 rádió📞 06-30/670 366*

Családi eseményekre (lakodalom, ballagás stb.) 220 Volttal működő hűtőkocsit lehet bérelni Csókási Lászlótól a Csengele, Petőfi u. 20. szám alatt. ☎286 082

Háztáji gépekhez való alkatrészek gyártását (fogaskerék stb.) vállalom. PB-gáz szabványos csatlakozó (pörkölkőhöz stb.) állandóan kapható.

Dénes Balázs vállalkozó
Csengele, Felszabadulás u. 3.
📞 06-60/487 337 és 06-60/471 858

A Csengelelői Polgárőr Csoport támogatóinak
havonta kétszer megjelenő lapja

Kiadja és sokszorosítja: Csengelelői Polgárőr Csoport Felelős kiadó: Kucsora Péter
Szerkesztőség: Csengele, Felszabadulás u. 11. Fel. szerkesztő: Kontesz Józsefné
